GENERALITAT VALENCIANA iseacv | esad valència escola superior d'art dramàtic

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV
GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV

Curs/*Curso*
2026-27

1	**Dades d'identificació de l'assignatura** *Datos de identificación de la asignatura*					
Nom de l'assignatura *Nombre de la asignatura*	**La paraula en Shakespeare** ***La palabra en Shakespeare*** **The word in Shakespeare**					
Crèdits ECTS *Créditos ECTS*	**3**	Curs *Curso*	4º	Semestre *Semestre*	1º	
Tipus de formació *Tipo de formación* bàsica, específica, optativa *básica, específica, optativa*	Optativa *Optativa*	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura *Idioma/s en que se imparte la asignatura*			Valencià *Castellano* English	
Matèria *Materia*	Expressió oral *Expresión oral*					
Grau *Grado*	ART DRAMÀTIC *ARTE DRAMÁTICO*					
Especialitat *Especialidad*	Interpretació *Interpretación*					
Centre *Centro*	Escola Superior d'Art Dramàtic *Escuela Superior de Arte Dramático*					
Departament *Departamento*	Veu-Música *Voz-Música*					
Professorat *Profesorado*	Consultar web					
e-mail *e-mail*	Consultar web					

1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació
Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación

Descriptor: Esta assignatura pretén aprofundir en la importància que té el text en Shakespeare, donant eines a l'alumnat per a aprendre a desentranyar el sentit que sosté la poètica de les paraules, i que és la base de la comunicació del que succeeix a l'escena, però alhora respectant i cuidant la bellesa d'eixes paraules. Es tracta, doncs, de capacitar l'alumnat per enfrontar-se als textos shakespirians si se'ls troben en la seua vida professional.

Descriptor: *Esta asignatura pretende profundizar en la importancia que tiene el texto en Shakespeare, dando herramientas al alumnado para aprender a desentrañar el sentido que subyace a la poética de las palabras, y que es la base de la comunicación de lo que ocurre en la escena, pero a la vez respetando y cuidando la belleza de esas palabras. Se trata, pues, de capacitar al alumnado para enfrentarse a los textos shakesperianos si se los encuentran en su vida profesional.*

1.2 Coneixements previs
Conocimientos previos

Requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació
Requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación

Haver aprovat totes les fases de l'assignatura de Tècnica Vocal (I, II, III i IV) impartides en els cursos de 1º i 2º i Expressió Oral I.

Tener aprobadas todas las fases de la asignatura de Técnica vocal (I, II, III y IV) impartidas durante los cursos de 1º y 2º y Expresión Oral I.

2 Competències de l'assignatura
Competencias de la asignatura

Competències generals.

CG3 Potenciar la consciència crítica, aplicant una visió constructiva al treball de si mateix i dels altres, desenrotllant una ètica professional que establisca una relació adequada entre els mitjans que utilitza i els fins que persegueix.

Competències específiques.

CE1 Dominar els recursos expressius necessaris per a desenrotllament de la interpretació.

CE4 Estudiar per a concebre i fonamentar el procés creatiu personal, tant pel que es refereix a la metodologia de treball com a la renovació estètica.

Competències transversals.

CT2 Arreplegar informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.

CT4 Utilitzar eficientment les tecnologies de la informació i la comunicació.

Competencias generales.

CG3 *Potenciar la conciencia crítica, aplicando una visión constructiva al trabajo de sí mismo y de los demás, desarrollando una ética profesional que establezca una relación adecuada entre los medios que utiliza y los fines que persigue.*

Competencias específicas.

CE1 *Dominar los recursos expresivos necesarios para desarrollo de la interpretación.*

CE4 *Estudiar para concebir y fundamentar el proceso creativo personal, tanto por lo que se refiere a la metodología de trabajo como a la renovación estética.*

Competencias transversales.

CT2 *Recoger información significativa, analizarla, sintetizarla y gestionarla adecuadamente.*

CT4 *Utilizar eficientemente las tecnologías de la información y la comunicación.*

3 Resultats d'aprenentatge
Resultados de aprendizaje

RESULTATS D'APRENENTATGE *RESULTADOS DE APRENDIZAJE*	COMPETÈNCIES RELACIONADES *COMPETENCIAS RELACIONADAS*
1. Entendre el sentit dels textos shakesperians, tant els tràgics com els còmics, amb especial atenció als jocs de paraules i a les figures retòriques (antítesis, metàfores, etc.) que hi apareixen.	CG3, CE1, CT2
2. Adquisició d'eines vocals i expressives per a la interpretació d'eixos textos.	CG3, CE4, CT2
3. Amplificar el propi instrument vocal i corporal per acollir la grandària dels conflictes en Shakespeare i la bellesa de les paraules amb les quals eixos conflictes es comuniquen.	CG3, CE1, CE4, CT2
4. Perdre la por, que no el respecte, a la dicció d'eixos grans textos.	CG3, CE1, CE4, CT2
1. Entender el sentido de los textos shakesperianos, tanto trágicos como cómicos, con especial atención a los juegos de palabras y a las figuras retóricas (antítesis, metáforas, etc.) que aparecen en ellos.	*CG3, CE1, CT2*
2. Adquisición de herramientas vocales y expresivas para interpretar esos textos.	*CG3, CE4, CT2*
3. Amplificar el propio instrumento vocal y corporal para acoger la grandeza de los conflictos en Shakespeare y la belleza de las palabras con que esos conflictos se comunican.	*CG3, CE1, CE4, CT2*
4. Perder el miedo, que no el respeto, a la dicción de esos grandes textos.	*CG3, CE1, CE4, CT2*

4	**Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge** *Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje*
Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes,... *Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas,…*	Planificació temporal *Planificación temporal*
1. Visualització en vídeo de montatges de Shakespeare realitzats per companyies estrangeres (Royal Shakespeare) i espanyoles (Ur Teatro) que servisquen com a exemple de l'objectiu plantejat a l'assignatura. 2. Estudi d'una tragèdia (Hamlet) i una comèdia (Nit de Reis) i selecció de les escenes i monòlegs per a treballar. 3. Lectura en faristol dels fragments seleccionats trobant-ne les intencions i resolent les dificultats que apareguen, amb la finalitat de crear una partitura vocal que servisca com a guia per la interpretació del text. 4. Posada en peu dels monòlegs i de les escenes tractant de donar l'organicitat necessària a les paraules. No es tracta de "muntar" l'escena, sino senzillament de transitar per ella amb el cos i la veu. Els textos triats podran treballar-se no només en valencià i castellà sino també l'original anglès. 5. Depenent de la implicació de l'alumnat i dels resultats obtinguts, es plantejarà una sessió a portes obertes on exposar i compartir el treball realitzat.	Del 15 de setembre al 21 d'octubre: 1 i 2. Del 22 d'octubre al 22 de novembre: 3. Del 23 de novembre al 31 de gener: 4 i 5.
1. Visualización en vídeo de montajes de Shakespeare realizados por compañías tanto extranjeras (Royal Shakespeare) como españolas (Ur Teatro) que sirvan como ejemplo del objetivo perseguido en la asignatura. *2. Estudio de una tragedia (Hamlet) y una comedia (Noche de Reyes) y selección de las escenas y monólogos a trabajar.* *3. Lectura en atril de los fragmentos seleccionados encontrando las intenciones y resolviendo las dificultades que aparezcan, con el fin de crear una partitura vocal que nos sirva de guía para la interpretación del texto.* *4. Puesta en pie de los monólogos y las escenas tratando de dar la organicidad necesaria a las palabras. No se trata de "montar" la escena, sino simplemente de transitar por ella con cuerpo y voz. Los textos elegidos podrán trabajarse no sólo en valenciano y castellano, sino también en el original inglés.* *5. Dependiendo de la involucración del alumnado y de los resultados obtenidos, se planteará una sesión a puertas abiertas donde exponer y compartir el trabajo realizado.*	*Del 15 de septiembre al 21 de octubre:1 y 2.* *Del 22 de octubre al 22 de novembre: 3.* *Del 23 de noviembre al 31 de enero: 4 y 5.*

5 Activitats formatives
Actividades formativas

5.1 Activitats de treball presencials
Actividades de trabajo presenciales

ACTIVITATS *ACTIVIDADES*	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge *Metodología de enseñanza-aprendizaje*	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge *Relación con los Resultados de Aprendizaje*	Volum treball (en nº hores o ECTS) *Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)*
Classe teòrica *Clase teórica*	Exposició de continguts per part del profesor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. *Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.*	1, 2	10
Classes pràctiques *Clases prácticas*	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. *Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones…, búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc.* *Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.*	3, 4, 5	25
Exposició treball en grup *Exposición trabajo en grupo*	Aplicació de coneixements interdisciplinaris. *Aplicación de conocimientos interdisciplinares.*		
Tutoria *Tutoría*	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, talleres, lectures, realització de treballs, projectes, etc. *Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.*	1, 2, 3, 4, 5	5
Avaluació *Evaluación*	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. *Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.*	1, 2, 3, 4, 5	5
		SUBTOTAL	**45**

5.2 Activitats de treball autònom
Actividades de trabajo autónomo

ACTIVITATS *ACTIVIDADES*	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge *Metodología de enseñanza-aprendizaje*	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge *Relación con los Resultados de Aprendizaje*	Volum treball (en nº hores o ECTS) *Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)*
Treball autònom *Trabajo autónomo*	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. *Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,… para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.*	1,2, 3, 4, 5	30
Estudi pràctic *Estudio práctico*	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. *Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,… para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.*		
Activitats complementàries *Actividades complementarias*	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congresos, conferències,... *Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,…*		
		SUBTOTAL	

TOTAL	**75**

6 Sistema d'avaluació i qualificació
Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació
Instrumentos de evaluación

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ *INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN*	Resultats d'Aprenentatge avaluats Resultados de Aprendizaje evaluados	Percentatge atorgat (%) *Porcentaje otorgado (%)*
Participació en lectures *Participación en lecturas*	1, 2	20%
Treballs dirigits *Trabajos dirigidos*	3, 4, 5	80%

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega
Criterios de evaluación y fechas de entrega

Qüestions generals de les convocatòries:

Cada matrícula comporta dues convocatòries d'avaluació, primera i segona (excepte per als casos en els quals ja s'hagen consumit prèviament tres convocatòries).

Per tant, cada alumne/a de primera matrícula té opció a dues convocatòries en cada assignatura. En el cas que l'estudiant supere el 20% de faltes d'assistència sobre el total de les hores lectives presencials de l'assignatura, i aquestes no estiguen justificades documentalment per malaltia o una alta causa legal, perdrà el dret a l'avaluació continua i no podrà suspendre automàticament la primera convocatòria. És a dir, podrà presentar-se a la primera i segona convocatòria però no li contaria cap nota dels treballs desenvolupats durant el semestre en el procés d'avaluació contínua (notes parcials de treballs realitzats al voltant de les diferents unitats didàctiques).

L'alumne/a obtindrà l'estat de qualificació "No presentat/da" quan el professor/a no dispose de criteris suficients per a avaluar l'alumne/a per no haver-se presentat o realitzat en temps i forma els treballs teòrics, pràctics o exàmens que apareixen com a obligatoris a la guia docent. No compta la nota mitja de l'expedient i corre convocatòria.

Avaluació contínua:

Per tractar-se d'una assignatura pràctica, l'assistència a la mateixa és obligatòria. Per tant, no es pot superar el 20% de faltes d'assistència. Si se supera es perd el dret a l'avaluació contínua.

Es tindrà en compte la puntualitat, l'interès demostrat, la participació en la classe i el bon comportament, podent obtindre un augment de fins a 0'5 punts de la nota final.

Serà necessari aconseguir la qualificació de 5 en cadascun dels resultats d'aprenentatge per a fer la mitjana entre ells i així poder aprovar l'assignatura en la avaluació contínua. Si algú o alguns dels resultats fora suspès es podrà recuperar en la Primera i/o Segona Convocatòria.

Els treballs dirigits s'avaluaran en una prova realitzada l'última setmana en la qual s'impartisca l'assignatura.

No s'arreplegarà ni podrà exposar-se cap treball fora de les dates fixades. Qui no complisca amb els terminis establits podrà exposar o lliurar els seus treballs en les dates acordades per a la

Primera i/o Segona Convocatòria.

Primera Convocatòria AMB avaluació contínua:

L'alumnat que suspenga l'avaluació contínua havent assistit, al menys, al 80% de les classes lectives, podrà recuperar l'assignatura en l'examen de la Primera Convocatòria en la qual presentarà els treballs referits als resultats d'aprenentatge suspesos de la mateixa manera en què van ser realitzats durant les classes lectives i amb les mateixos sistemes d'avaluació.

La qualificació dels resultats d'aprenentatge aprovats serà guardada i se li sumarà a la qualificació obtinguda en la Primera Convocatòria sempre i quan esta última obtinga un mínim de 5. Si el suspés persisteix podrá recuperar l'assignatura en la Segona Convocatòria, presentant de nou els resultats d'aprenentatge suspesos de la mateixa manera que en la Primera Convocatòria. Si tornara a suspendre eixos resultats d'aprenentatge, l'assignatura quedaria suspesa íntegrament.

Primera Convocatòria SENSE avaluació contínua:

Quan l'alumnat haja perdut l'avaluació continua per excedir el 20% del total de les classes lectives podrà presentar-se a la Primera Convocatòria.

Pel fet de no haver assistit a classe no ha pogut realitzar els exercicis col.lectius que requereix l'assignatura per al seu desenvolupament, comprensió i assimilació. Tampoc ha tingut un procés d'observació per part del professorat per a comprovar la seua implicació i consecució dels objectius proposats en cadascun dels exercicis i és impossible fer la reflexió del procés d'aprenentatge al llarg de les classes lectives, ja que no ha tingut lloc eixe procés d'aprenentatge. Per tot això, haurà de fer un examen en el qual es treballaran i desenvoluparan tots el continguts de l'assignatura.

Cuestiones generales de las convocatorias:

Cada matrícula comporta dos convocatorias de evaluación, primera y segunda (excepto para los casos en los que se haya consumido previamente tres convocatorias).

Por tanto, cada alumno/a de primera matrícula tiene la opción a dos convocatorias en cada asignatura. En el caso de que el estudiante supere el 20% de faltas de asistencia sobre el total de las horas lectivas presenciales de la asignatura, y estas no están justificadas documentalmente por enfermedad o alguna otra causa legal, perderá el derecho a la evaluación continua y no podrá suspender automáticamente la primera convocatoria. Es decir, podrá presentarse a la primera y segunda convocatoria pero no le contará ninguna nota de los trabajos desarrollados durante el semestre en el proceso de evaluación continua (notas parciales de trabajos realizados sobre las distintas unidades didácticas).

El alumno/a obtendrá el estado de calificación "No presentado/a" cuando el profesor/a no disponga de suficientes criterios e indicadores para evaluar al alumno/a, por no haber presentado o realizado en tiempo y forma, los trabajos teóricos, prácticos o exámenes que figuran como obligatorios en la guía docente. No cuenta para la nota media del expediente y corre convocatoria.

Evaluación continua:

Por tratarse de una asignatura práctica la asistencia a la misma es obligatoria. Por tanto, no puede superarse el 20 % de faltas de asistencia. Si se superan se pierde el derecho a la evaluación continua.

Se tendrá en cuenta la puntualidad, el interés demostrado, la participación en la clase y el buen comportamiento, pudiendo obtener un aumento de hasta 0'5 puntos de la nota final.

Será necesario conseguir la calificación de 5 en cada uno de los resultados de aprendizaje para hacer media entre ellos y así poder aprobar la asignatura en la evaluación continua. Si alguno o algunos de los resultados fuera suspendido se podrá recuperar en la Primera Convocatoria.

Los trabajos dirigidos se evaluarán en una prueba realizada la última semana en que se imparta la asignatura.

No se recogerá ni podrá exponerse ningún trabajo fuera de las fechas puestas para ello. Quien no cumpla con los plazos establecidos podrá exponer o entregar sus trabajos en las fechas acordadas para la Primera y/o Segunda Convocatoria.

Primera Convocatoria CON evaluación continua:

El alumnado que suspenda la evaluación continua habiendo asistido, al menos, al 80% de las clases lectivas, podrá presentarse al examen de la Primera Convocatoria en la que presentará los trabajos referidos a los resultados de aprendizaje suspendidos de la misma forma en que fueron realizados durante las clases lectivas y con los mismos sistemas de evaluación.

La calificación de los resultados de aprendizaje aprobados será guardada y se le sumará a la calificación obtenida en la convocatoria ordinaria siempre y cuando esta última obtenga un mínimo de 5. Si el suspenso persistiera podrá recuperar la asignatura en la Segunda Convocatoria, presentando nuevamente los resultados de aprendizaje suspendidos de la misma manera que en la Primera Convocatoria. Si volviera a suspender esos resultados de aprendizaje, la asignatura quedaría suspendida en su totalidad.

Primera Convocatoria SIN evaluación continua:

Cuando el alumnado haya perdido la evaluación continua por exceder el 20% del total de las clases lectivas, podrá presentarse a la Primera Convocatoria.

Al no haber asistido a clase no ha podido realizar los ejercicios colectivos que requiere la asignatura para su desarrollo, comprensión y asimilación. Tampoco ha tenido un proceso de observación por parte del profesorado para comprobar su implicación y consecución de los objetivos propuestos en cada ejercicio y es imposible realizar la reflexión del proceso de aprendizaje a lo largo de las clases lectivas, ya que no ha tenido lugar ese proceso de aprendizaje. Por todo ello, tendrá que hacer un examen en el que trabajará y desarrollará todos los contenidos de la asignatura.

6.3 **Sistemes de recuperació**
Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)
Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

SEGONA Convocatòria para l'alumnat que ha seguit l'avaluació contínua:

Se seguirà el mateix procediment que el dut a terme en la Primera Convocatòria, tant en forma com en qualificació per a l'alumnat que ha assistit a classe i ha seguit l'avaluació contínua.

SEGONA Convocatòria para l'alumnat que NO ha seguit l'avaluació contínua:

Se seguirà el mateix procediment que el dut a terme en la Primera Convocatòria, tant en forma com en qualificació, per a l'alumnat que NO ha assistit a classe i ha perdut l'avaluació contínua.

SEGUNDA Convocatoria para alumnado que ha seguido la evaluación continua:

Se seguirá el mismo procedimiento que el llevado a cabo en la Primera Convocatoria, tanto en forma como en calificación para el alumnado que ha asistido a clase y ha seguido la evaluación continua.

SEGUNDA Convocatoria para alumnado que NO ha seguido la evaluación continua:

Se seguirá el mismo procedimiento que el llevado a cabo en la Primera Convocatoria, tanto en forma como en calificación, para el alumnado que NO ha asistido a clase y ha perdido la evaluación continua.

7 Bibliografia
Bibliografía

Gielgud, J., Miller, J. (2001*) Interpretar a Shakespeare*. Alba Editorial.

Girard, R. (2006) *Shakespeare, los fuegos de la envidia*. Anagrama (Colección Argumentos).

Johnson, S. *Prefacio a Shakespeare*. Cuadernos del acantilado.

Shakespeare, W. (2010) *Hamlet.* Austral.

Shakespeare, W. (2006) *Noche de Reyes*. Cátedra.